

відносинам підпорядкованості між об'єктами, що вони позначають. Зокрема, спрощена система оподаткування виступає не альтернативною (тобто іншою) системою щодо загальної системи оподаткування, а лише іншим режимом функціонування загальної системи оподаткування доходів суб'єктів малого і середнього підприємництва, переключення між якими може відбуватись, як залежно від критеріїв віднесення платника податків до певної категорії (як передбачено в чинному ПК), так і залежно від параметрів господарської діяльності платників податків, належних до однієї категорії.

Наведене має суттєво підвищити «вибіркову здатність» системи оподаткування доходів суб'єктів малого бізнесу і, зокрема ФОП, щодо застосування різних режимів оподаткування. А саме це ми вважаємо провідним напрямом удосконалення податкової політики у вітчизняних умовах та важливою передумовою наближення фактичного фіскального та, особливо, регулюючого впливу оподаткування доходів ФОП до потенційного (бажаного для суспільства) рівня.

Література:

1. Пріб К. А. Податкова система України: термінологія і формулювання основних положень / К. А. Пріб. – К: Центр учбової літератури, 2007. – 320 с. – (навчальний посібник).
2. Василик О. Д. Податкова система України / О. Д. Василик. – К: ВАТ Поліграфкнига, 2004. – 478 с. – (навч. посіб.).
3. Соколовська А. М. Податкова система держави: теорія і практика становлення / А. М. Соколовська. – К.: Знання-Прес, 2004. – 454 с.
4. Коцупатрий М. М. Системи оподаткування діяльності фізичних осіб-підприємців в Україні / М. М. Коцупатрий, С. І. Ковач, К. В. Безверхий. // Актуальні проблеми економіки. – 2012. – №10 (136). – С. 183–194.
5. Ольвінська О. Ю. Основні напрями підвищення ефективності функціонування суб'єктів підприємницької діяльності / О. Ю. Ольвінська. // Формування ринкових відносин в Україні. – 2013. – №12. – С. 167–171.
6. Мельник П. В. Розвиток податкової системи в перехідній економіці / П. В. Мельник. – Ірпінь: Академія державної податкової служби України, 2001. – 362 с.
7. Податковий Кодекс України / Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, № 13-14, № 15-16, № 17, ст.112.
8. Політична економія: Підручник / [Ніколенко Ю. В., Бобров В. Я., Лісогор Л. С., Светлов Б. Т., Береговий В. К., Шпильовий С. Є. та ін.]; за ред. Ю. В. Ніколенко. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 632 с.

Левченко К.М.

старший викладач кафедри фінансів

ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»

ПРУДЕНЦІЙНИЙ НАГЛЯД ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ З УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ ІНСТИТУЦІЙНИХ ІНВЕСТИТОРІВ

Під пруденційним наглядом за діяльністю в сфері управління активами в Україні розуміють систему наглядових процедур регулятора – Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку за дотриманням пруденційних нормативів фінансовими установами, що здійснюють управління активами, яка дозволяє, з одного боку – зменшити наглядове навантаження на компанії як професійних учасників фондового ринку, діяльність яких не несе загрози невиконання зобов'язань перед існуючими клієнтами, і з іншого – посилити нагляд за тими професійними учасниками, діяльність яких є чи може бути загрозою для виконання таких зобов'язань [1]. У свою чергу, під пруденційними правилами маються на увазі кількісні та якісні показники, нормативи та вимоги щодо ліквідності, капіталу та платоспроможності, прибутковості та якості активів, ризикованості операцій, якості систем управління та управлінського персоналу, додержання правил надання послуг компаніями з управління активами на фондовому ринку тощо [2, с.50].

Метою здійснення пруденційного нагляду є забезпечення надійності та фінансової стійкості професійних учасників, а також недопущення появи чи нівелювання системних ризиків [3, с. 110].

Проведені під егідою Світового банку дослідження у сфері пруденційного нагляду дозволили виділити шість систем нагляду [4, с. 304]:

- інтегрований пруденційний нагляд здійснюється поза центральним банком (ЦБ);
- секторальний нагляд – нагляд за банками здійснюється в ЦБ, а інших учасників фінансового ринку – поза ЦБ;
- частково інтегрований пруденційний нагляд здійснюється поза ЦБ;
- країни з секторальним наглядом (нагляд за небанками здійснюється поза або в ЦБ);
- частково інтегрований нагляд здійснюється в ЦБ;
- інтегрований пруденційний нагляд здійснює ЦБ.

Варто зазначити, що для країн з різними моделями пруденційного нагляду характерним є поступове збільшення тих, де пруденційний нагляд здійснюється центральним банком, тоді як структура країн за іншими моделями залишається незмінною чи скорочується. Така ситуація ні в якому разі не свідчить про розчарування в ідеї інтегрованого пруденційного нагляду, проте відповідні державні органи акцентують увагу на тому, що більш готовими до запровадження є саме центральні банки.

На сьогодні в українській фінансовій системі використовується секторальна модель пруденційного нагляду, який здійснюють Національний банк України, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, а також Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку. Якщо Національним банком України створений досить кваліфікований системний пруденційний нагляд за діяльністю вітчизняних банків, то пруденційний нагляд за професійними учасниками фондового ринку перебуває на стадії розвитку та потребує виокремлення напрямів щодо його подальшого вдосконалення [2, с.49].

У процесі формування нових підходів щодо пруденційного нагляду за діяльністю з управління активами необхідним є розробка та впровадження нормативів на основі яких можливо визначити відповідальність компаній з управління активами в разі невиконання зобов'язань перед інституційними інвесторами.

Література:

1. Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку «Про схвалення концепції запровадження пруденційного нагляду за діяльністю професійних учасників фондового ринку». [Електронний ресурс] / – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/KL120293.html.
2. Дегтярьова Н.В., Левченко К.М. Пруденційний нагляд за діяльністю з управління активами / Н.В. Дегтярьова, К.М. Левченко // Фінанси, облік і аудит : зб. наук. пр. – К. : КНЕУ, 2015. – № 2(26). – С. 47–62.
3. Бачо Р. Й. Ринки небанківських фінансових послуг: регулювання розвитку (інституційні та аналітичні аспекти): монографія/ Р.Й. Бачо// . – Ужгород: Вид-во ТОВ «РІК-У», 2016. – 448 с.
4. Радыгин А.Д. Экономика инвестиционных фондов: монография / А.Е. Абрамов, К.С. Акшенцева, М.И. Чернова, Д.А. Логинова, Д.В. Новиков, А.Д. Радыгин, Ю.В. Сивай; под. общ. ред. А.Д. Радыгина. – М.: Издательский дом «Дело» РАНХиГС, 2015. – 720 с.

Легка І.В.

*«Фінанси, банківська справа та страхування», 3 курс
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
Науковий керівник – к.е.н., доцент кафедри банківської справи Азізова К.М.*

ДІЯЛЬНІСТЬ ТОРГОВЦІВ ЦІННИМИ ПАПЕРАМИ НА ФОНДОВОМУ РИНКУ УКРАЇНИ